

übiadész.
Nálunk,
an, még-
aradjunk
ál. Régi
s csak ha
it: p. a
eves író,
metjük az
nem felel
t István
ések. —
ár olyast,
a, ismét
rtam én
a járnék
p« pon-
ha meg-
Lapja»
egy sor
zonyosan
hogy el-
te még
ake hara-
m, hogy
mielőbb
lapját-
ezimen
er Jenő.
zolgál a
adásának
gít. Mint
ed: a ti
. Annak
rmekkör-
z én kis
i, elgon-
gök sze-
éhez. —
ár régen
t (rejt-
sorolha-

javára

itz) —
ilmánka
tott 611
4 kr.
yes kis
ácsi.

m-épület.
társulat.

KISCI RABLÓK AZ ÁLLATVILÁGBAN. (Lásd a 398. lapon.)

ROBINZON FRICZI.

— Elbeszélés **Bandi** bácsitól. —

(Vége.)

EM tudta, hova, merre forduljon; tehát elkezdett segítségért kiabálni. Hiába, csak a vihar üvöltött hangjára gunyos feleletet. A sziklákra föl-kuszva beljebb ment a szárazföldön, melyre a tenger kiveté, de sehol sem talált emberi hajlékra, pedig csuron viz ruhája testéhez tapadt s foga vaczogott. Egy órát sem ment előre s már ismét a tenger állott előtte. Tisztában volt tehát azzal, hogy egy kisebb szigetre vetődött.

A vihar végre lassanként csöndesedni kezdett, az eső elállt, a dörgés távolodott, majd a felhők is szétnyíltak s ott bujkált közöttük a teli hold.

Friczi összevissza bolyongott a szigeten, de azon mást mint sziklát és bozótot nem talált. Néha néha egy fölvert bagoly, vagy sas röppent föl mellette a sziklákról; más élő lénynek sehol semmi nyoma.

Most hát itt van a puszta szigeten, gondolá Friczi. Ó, de Robinzon puszta szigete nem volt ily kopár, ily rideg. Mi lesz itt belőle? Hisz itt étlen, szomjan kell elvesznie néhány nap alatt.

Ilyen keserű gondolatok forogtak Friczi elméjében, míg végre tökéletesen kimerülve egy tengerparti szikla mellett összerogyott s elvesztette eszméletét.

Már világos, napsugaras reggel volt, mikor fölveté szemeit. Föl akart volna kelní, de csak egy porczikáját sem tudta mozdítani. Maga fölött látta, amint hanyatt feküdt a parton, a tiszta, kék eget,

s nagy sóhajos lélekzetekkel szívta magába az üde és sajátos illatu tengeri levegőt.

Egyszerre könnyü lépteket hallott közeledni. Azután egy kis leányarcz hajolt föléje. Hogy szeretett volna Friczi fölugrani, vagy fölkiáltani, ha tudott volna; hiszen azt az arczot ő ismeri, az a Szegő Örszike arcza! Vagy tán ő csak álmodik?

De nem, hiszen hallotta, mint sikoltott föl a kis leány:

— Friczi! Friczi! Fregát bácsi! Hamar, hamar, itt van a Friczi!

Azután látta Friczi egy pillanatra Fregát bácsi arczát is, de ekkor ujra elájult.

Mikor megint fölnyitá szemét, szép szobában, kényelmes ágyban tatálta magát. Ágya mellett aggodalmas arczczal ült édes apja, édes anyja, Fregát bácsi, Örszike és Béla. Az ágy mellett való asztalon orvosságos üvegek.

Friczi szerett volna nagyon örülni a viszontlátásnak, de nem volt semmi ereje, nem volt testének ura.

— Hol vagyok? suttogá gyöngé hangon.

— Fiumében, az én házamban, te kis Robinzon! Hogy miképen jutottál erre a tájra, azt még mi sem tudjuk egészen. Örszike talált meg téged betegen, ma egy hete reggel, mikor egy kis kirándulást tettünk hajómon az ember nem lakta, köves Scoglia*) szigetecskére.

Friczi előtt kezdett minden világos lenni, különösen, mikor elmondták neki,

*) Olvasd: Szkolyia.

hogy Örzsikét Fregát bácsi már néhány hete behozta Fiuméba, hol Fregát bácsi, visszavonult a tengerészettől, egy gyönyörű kert közepén álló villában tölti öreg, de vidám napjait. Mikor azután Friczit megtalálták, rögtön táviratoztak szüleinek s azok mindjárt siettek le Fiuméba elveszett, de megkerült gyermekük betegágyához s hogy Friczinek még nagyobb legyen az öröme, Bélát is magukkal hozták.

Mikor azután Friczi mindezt megtudta, az első szava ez volt:

— Az Istenért, mi történhetett Bursattiékkal?

A többiek esodálkozva kérdezték Friczit, hogy kik azok? Mert mikor önkiüveti állapotában félrebeszélte, akkor is igen sokat említé e nevet.

Most Friczi elbeszélte töredelmesen megszökését Savanyúéktól, Bursattiéknál való szolgálatát, Bursattiék jóságát, utazásukat, a zágrábi szerencsétlenséget, Bursattinéval megtett kinos utját, Bursattiné elvesztését s az iszonyú napot, melyen hajótörést szenvedett. Borzadva gondolt vissza a chioggiaiak elveszésére, de mégis leginkább Bursattiné sorsa nyomta lelkét.

— Persze, mondá Fregát bácsi, legelőbb is a szegény asszony sorsáról kell megbizonyosodnunk.

Erre azután elment, hogy az iránt intézkedéseket tegyen.

Friczinek ekkor elbeszéltek szülei mennyire meg voltak rémulve, mikor Savanyuék tudósították őket, hogy a Savanyuék szerint gonosz Friczi fiuk megszökött. Kerestették is Friczit a hatóságok-

kal, de bizony azok nem tudtak nyomára jönni. Aztán Pancsos urtól kaptak igen furesa levelet, mely azonban még is jól esett nekik, mert bár durva hangon volt írva, mégis kitetszett belőle, hogy Pancsos ur Friczit szereti. »Bárhol van is most az a kis álnok szökevény, »így szólt a levél,« okvetlenül jobb dolga van, mint ebben a mi csöndes és rosz intézetünkben volt.« Friczi atyja is belátta már eközben, hogy elámitották, mikor a Savanyu-féle intézetet dicsérték előtte.

Miközben ezeket Friczinek elmondták, kopogott valaki az ajtón. A »szabad«! kiáltás után azon kőzosan és vastagon belépett Bursattiné asszony, követve Fregát bácsitól, kinek arca ragyogott az örömtől.

Bursattiné roppant zavarban volt, megtudva, hogy Giovanni tulajdonképen Friczi és előkelő uri gyermek. Zavarát azonban Friczi és környezete nyájassága eloszlatták s erre elmondta, hogy mikor ő ott a sziklák mögött ájultan feküdt, egy szekér jött épen arra s behozta őt a fumei kórházba, hol néhány nap alatt tökéletesen lábra állt s fölkereste Bursatti rokonait, kik őt igen hidegen fogadták ugyan, de mégis beszerzék szakácsnőnek egy jóra való házhoz, hol egyéb baja se volna, csak szegény férje sorsa ne keseriténé.

Friczi apja gazdagon megajándékozta Bursattinét s megígérte neki, hogy férje érdekében is fog tenni valamit. Tett is. Rögtön táviratozott egy jeles zágrábi ügyvédnek, figyelmébe ajánlván Bursatti ügyét, a költségek fődözését magára vállalván. Itt mindjárt elmondha-

tom azt is, hogy Bursattit a jeles ügyvéd fáradozásai folytán fölmentették, ellenségeit pedig becsukták, sőt visszafizettették velők a Bursattitól csalással szerzett pénzt is. Bursatti azután visszatért Fiuméba, kifizette adósságait. új életet kezdett, kártyát kezébe soha nem vett s ma egyike a legvagyonosabb s legboldogabb fiumei halászoknak.

Friczi nem sokára teljesen fölépült s még csak akkor gyönyörködött igazán a tenger s a kikötő város szépségeiben.

Fregát bácsi elvitte a három boldog gyermeket szép kis vitorlás hajóján a közelfekvő szigetekre, az isztriai félszigetenfekvő gyönyörű Abbaziába, a hol a pompás kertek télen is nyári díszben vannak. Majd meg fölvitte őket a Fiume mögötti hegyen fekvő terzatói várba, mely hajdan a Frangepánoké volt, ma már félig rom.

Ami még a gyerekeknek a fiumei tartózkodás alatt igen tetszett, az volt, hogy bár december hónap volt, mégis

A nagy gombóc.

NO TE gombóc, mielőtt megeszlek:
Gavalléros, német urrá teszlek.
Az arczodba orrot, szemet vágok,
Kis virágból frizurát csinállok.

Olyan nagyon tetszik nekem képed,
Hogy szinte kár, ha megeszlek téged.
De hisz egy magam nem is győznék,
Ketten jobban megbirkózunk véled.
Hozom Danit, ketten neki vágunk,
S így magunknak jó napot csinálunk.

olyan enyhe idő járt, mint odahaza szeptemberben és októberben szokott lenni.

Friczi persze sokkal jobban megszenvedett robinzoni kalandvágya miatt, semhogy mindjárt elszegődött volna valami hajóra, a czélból, hogy hajótörést szenvedjen; de azért még mindig nagy kedvet érzett tengerésszé lenni. Béla szintén megkapta e kedvet Fiuméba és Fregát bácsi rábeszélései után sem az ő, sem Friczi szülői nem ellenzik a tervet, hogy a fiukból tengerészek legyenek, de persze csak néhány év múlva. Addig mind a két fiut egy jeles fővárosi iskolába iratták be, a hol azok kitünően viselték magukat.

Néhány év már elmúlt azóta, hogy Robinzon Friczi kalandjai olyan szerencsés véget értek. Friczi és Béla már egy éve a fiumei-tengerész iskola növendékei s mikor legelső kitűnő bizonyítványukkal hazatértek látogatóba, hogyan örült itt akkor mindenki — az apák, anyák no meg a jó kis Orzsike is — azt én hiába igyekezném nektek leírni.

RÓMAI RÉGISÉG.

— Tréfás találós mese. —

A KIS TESTVÉR KOCSIKÁJA.

— Beszélyke. —

IRMÁCSKA szülei, kik igen vagyonszak voltak, egyszerre nagyon szegények lettek. Eladták szép nagy házukat, pompás butoraikat, kocsit, lovat, elbocsátották az inasokat, szobaleányokat s a város külső részében csinos, de kicsike házban húzták meg magukat. A cselédségből csak az öreg Klárát tartották meg, már csak azért is, mert a jó öreg a viláért sem vált volna meg a szerencsétlenség által sujtott családtól. Már a mamának ő volt a dadája, ott vénült meg a házban s olyan hűséges és szorgalmas volt, hogy akár egymaga is elvégezte volna valamennyi elbocsátott cseléd dolgát; de hát ezt mégsem tehette, mert már bizony előregedett, gyöngült s a munka nem ment a kezéről olyan szaporán, mint hajdan fiatal korában.

A jó mama, mióta a sok csapás és szerencsétlenség érte a családot, majdnem mindig beteg volt, alig tudott kimozdulni a szobából. Ugyancsak nagy baj lett volna a háznál s nem is tudom, hogy boldogultak volna, ha nincs ott még valaki, a kire eddig sohasem gondoltak, mikor dolog volt; akit mindig csak kényeztettek és dédelgettek, azt pedig sohasem kívánták tőle, hogy segítsen valamiben. Ez a valaki nem volt más, mint Irmácska, a ki ekkor körülbelül tizenkét éves leányka lehetett.

Irmácska élete eddig a legkellemebb és legboldogabb volt. Szülei gazdagok lévén, minden kívánságát teljesítették Volt nevelőnője, tanult hasznos dolgokat

s ha leczkéivel elkészült, válogathatott a játékban, sétálásban, kocsikázásban. Most, hogy szegények lettek, mindennek vége lett. Nem volt többé nevelőnő, zongoramester, rajztanár; kocsikázásról szó sem lehetett, sétálni is csak ritkán mehetett. A jó mama maga akarta tovább oktatni Irmácskát s az volt a terve, hogy amit a kis leány tanulni kezdett, azt folytassa is mind; de lassanként észre vették, hogy a ki szegény, az nem szentelhet annyi időt tanulásra, mert nagyon sokféle más dolgot kell végeznie mindennap. Kivált mióta a mama betegeskedett, Irmácska reggeltől estig alig jutott pihenéshez. Korán reggel kelt föl s alighogy elkészült öltözködésével, harmadfél éves testvérkéjére, Gusztikára kellett gondolnia, hogy föl legyen öltöztetve s reggelit kapjon. Azután sietnie kellett a konyhába elkészíteni a reggelit, mert az öreg Klárának egyéb dolgai voltak ilyenkor a ház körül. A reggeli után a szobákat hozta Irmácska rendbe, takarított, törülgetett, a beteg mama körül szorgoskodott s bizony már rendszeren nem igen messze volt a dél, mikor végre kissé leülhetett tanulni, olvasgatni. Ebéd után folytatta volna a tanulást, ha a kis Gusztika százszor is oda nem jó hozzá, hol sirva, hol esintalankodva; mert akármi történt a kicsikével, csak Irmácskához szaladt, miután az orvos megparancsolta, hogy a mamát nem szabad nyugtalanítani. Irmácska tehát sokszor félretette a könyvet, himzést, hogy a kis fiút mulattassa, vagy megvigasztalja, ha holmi apró baj érte.

Volt hát dolga Irmácskának bőven. De jókedvűen, gondosan is végzett min-

dent. Azt hitte volna mindenki, hogy ez már olyan ritka derék leányka, hogy semmi kifogást sem tehetni ellene.

No's, az igazat megvallva, mégis csak lehetett volna valami kifogást tenni. A mama jól is tudta az Irmácska hibáját, de kimélte, mert hiszen a jó leányka különben olyan kedves és iparkodó volt, olyan vidáman tűrte a nagy változást, mely vele történt, hogy uri kisasszonyból szegény leányka lett, ki most maga végzi, a mit hajdan cselédek végeztek körülte. Igen, Irmácska megtett mindent, de a régi időkből megmaradt büszkesége és hiúsága, még pedig nagyon rossz formában. Szívesen elvégzett minden munkát: főzött, takarított, de csak úgy, hogy idegen ne lássa. Nem gondolta meg, hogy a tisztességes munka soha sem lehetett szégyen; ő pedig szégyelte. Ha éppen kezében volt a seprő vagy főzőkanál s valaki belépett, fülig elvörösödött, elszaladt és elbujt, mintha valami gonosz csinyt követett volna el. Igen, mert mindig az jutott eszébe, hogy az emberek hajdan egészen más állapotban látták s bizonyosan nevetik, hogy az egykori elkényeztetett kisasszony most így dolgozik.

Ha a boltokban kellett egyetmást bevásárolni, Irmácska szívesen elvégezte és haza is hozta, amit vett, de csak ha a csomag kicsiny volt. Ha valami nagyobb csomagot kellett volna vinni, már azzal szégyelt végig menni az utcán s rendszeren azt mondta a kereskedőnek:

— Majd elküldöm a cselédet.

És az öreg Klára aztán kénytelen volt abba hagyni legsürgetősebb dolgát is,

hogyan hozza, amit Irmácska maga is elhozhatott volna.

De mindez csak kisebb baj volt. Legnagyobb szomorúságot okozott Irmácska hiúsága a kis Gusztikának.

A fiúcskának még gazdag korokban vettek a szülők csinos kocsit, melyben a dadája kocsikáztatta, ha kimentek sétálni, mert Gusztika, mint affélé piczike legény, még nem birt nagyokat sétálni. Az volt legnagyobb öröme a kicsikének, ha beültették a kocsiba s végig kocsiztatták az utcákon a sétátérre, hol aztán más kis gyermekkel játszózatott; hazamenet pedig, fáradtan a játéktól, szépecskén el is aludt a kocsiban. De mióta a jó szülők szegények lettek, ritkán jutott Gusztika ez örömhöz. Nem volt többé inas, szobaleány, dada, a ki a koczikát tolja, az öreg Klára pedig, bár szívesen tette volna, nem ért rá sétálásra; jó, hogy a ház körül elvégezhetette sokféle dolgát.

Gusztika, valahányszor kis kocsiját megpillantotta, türelmetlenül sürgette, hogy vigyék kocsikázni. Sokszor föl is kapaszkodott a kocsiba, melynek elébe fogta falovaस्कáját, aztán biztatta, kérte, fenyegette a lovacskát, hogy huzza a kocsit; de hát bizony a falovak olyan éhhetetlen, ügyetlen jószágok, hogy a maguk becsületéből nem tudnak mozdulni, még őket kell húzni. Váltig kérdezgette is Gusztika a mamától, nincs-e olyan falovaсска, mely járni tud? De hát ilyen, fájdalom, még nincs föltalálva és így a kis fiú baján nem lehetett segíteni.

Egy napon, mikor a kis fiú még türelmetlenebbül kívánta a kocsikázást, mint rendszeren, a mama így szólt Irmácskához:

— Kedves leányom, olyan szép idő van, hogy csakugyan kísétálhatnál Gusztikával; majd holnap tanulhatsz. Ültesd Gusztikát a kocsiba és vidd a sétátérre. — már oly régen nem volt ott, pedig szüksége volna szabad levegőre. A kocsi nagyon könnyű, félkézzel is eltolhatod.

A kis fiú annyira esengett, hogy Irmácska maga is megsajnálta és rászánta magát, hogy megkocsikáztatja. El is jutottak szerencsésen a sétátérre, de ott aztán Irmácska egyszerre nagyon rosszul kezdte magát érezni. Azt hitte, mindenki gunyosan néz reá; mikor pedig egy régi ismerőse, egy leányka azt kérdezte, miért tolja maga a kocsit, miért nem hagyja az effélét a cselédnek? — akkor Irmácska majd sirva fakadt szégyenében és bosszuságában. Sietett is haza s kijelenté, hogy soha, de soha sem kocsikáztatja többé kis testvérkéjét.

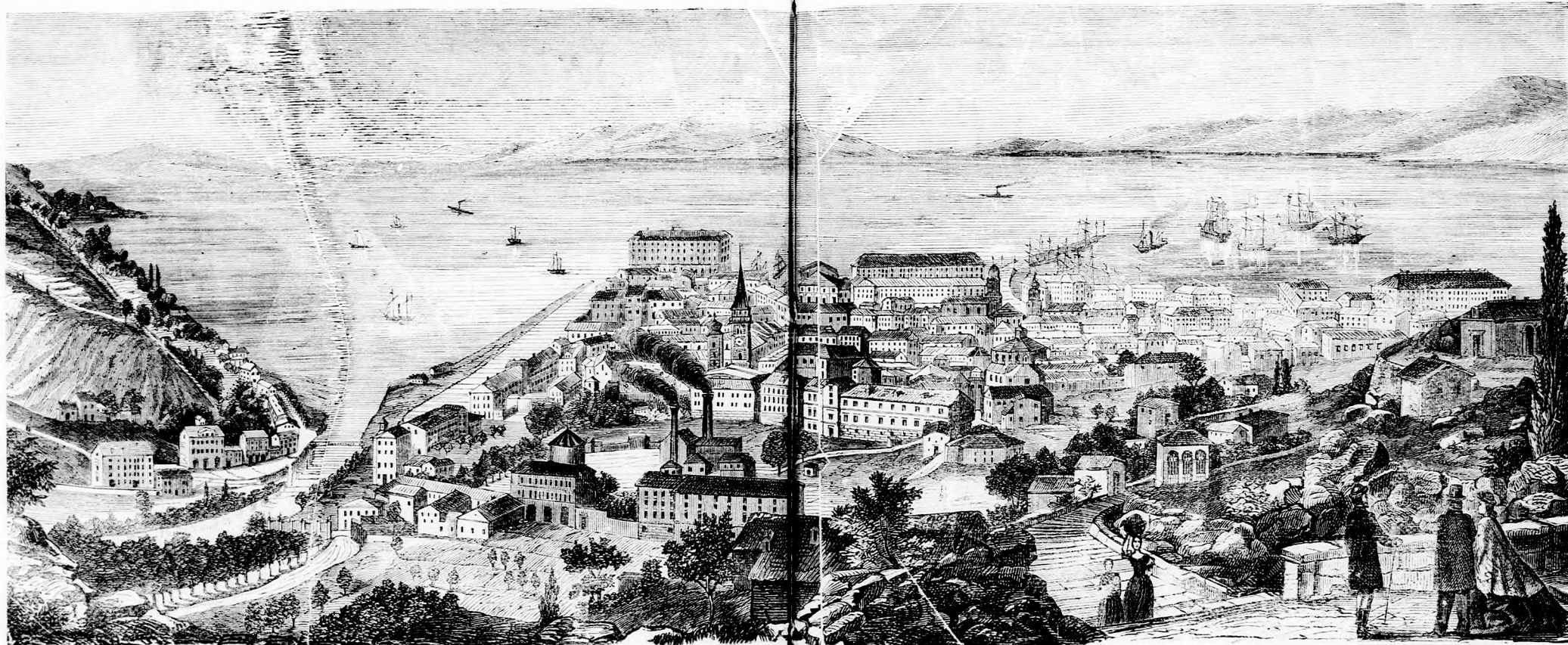
A jó mama nem akarta kényszeríteni s az apa és így szólt:

— Ne erőszakoljuk. Szegény Irmácska ugyis nagyon érzi a szomorú változást, mely velünk történt. Oly szorgalmas itt-hon, annyit segít, hogy szinte csodálom s nem panaszkodik soha régi boldog napjai után. Persze, arra mégis kicsiny, hogy megértse, hogy a kit szerencsétlenség dönt szegénységbe, annak nincs oka szégyenkezésre és nem szégyen semmi tisztességes foglalkozás, nem kell pirulnia, ha látják is. Bizzuk az időre.

— Igen, szólt a mama. Én már magyarázgatam neki, beszéltem róla sokat, de hiába. Nem akarja a vagy nem tudja legyőzni hiúságát.

Ekkép a kis testvérke többé nem kocsikázott ki Irmácskával, a kis kocsit ott állt egy félreeső sarokban, por leptébe, pókháló ütött tanyát rajta, senki sem gondolt többé reá, utoljára már a fiúcska sem, mert látta, hogy mind hiába, senki

sem kocsikáztatja; Irmácska váltig mondogatta, hogy elég az, ha Gusztika az udvaron sétálgat s a mama ráhagyta, mert tudta, hogy ha kényszeritené, Irmácska kivinné ugyan a kis fiút, de nagyon szerencsétlennek érezné magát miatta. Ezt

FIUME. (Lásd 396. lapon.)

pedig a jó mama nem akarta, kivált mikor Irmácska különben olyan dolgos, iparkodó kis gazdasszony volt.

Már vagy fél esztendeje laktak a csöndes kis házban, lassacskán bele is szok-

tak az egyszerű, szegényes életbe, mikor egy kis változás következett be. Beköszönt a szünidő s Bélától, Irmácska bátyjától levél érkezett, hogy pár nap múlva már haza jöhet. Béla három vagy négy

évvel volt idősebb Irmácskánál, már jó formán fiatal ember számba ment s a fővárosban járt iskolába. Szülei mindent megtettek, csak hogy a derék fiú folytathassa iskoláit, inkább maguktól megvontak mindent, hogy kifizethessék, amibe

Bélának tartása került. Így aztán Béla eddig még nem is nagyon érezte meg, hogy olyan nagy változás történt a háznál; mikor ő elment, még fényes lakásban éltek, most pedig szegényes házikóba tér vissza. Irmácska aggódott is, hogy Béla,

kit nagyon szeretett s ki már egész nagy ember volt ő előtte, mikép fogja magát érezni az új hajlékban.

— Oh, Béla miatt soh'se aggódjál, szólt a mama. Ő okos és derék fiú s leve-

leiből látom, hogy minket sajnál, magára nem is gondol. Berendezzük neki a kis sarokszobát, ott kényelmesen fog olvashatni, dolgozhatni, szabad idejében pedig még fölvidít minket is és segítségünkre lesz.

— Segítségre? Oh, mamácskám, hát miben segíthetne ő nekünk? Hiszen a fiuk nem értenek a főzéshez, sem a varráshoz, mondá Irma.

— Ahhoz persze nem, de Béla majd módját találja, hogy hasznos dolgot műveljen. Különben elég lesz, ha a jó apácskát, ki most mindig oly levert, kissé fölvidítja.

A mama jóslata csakugyan beteljesedett. Amint Béla hazaérkezett, egyszerre vidámabb lett mindenki a házban. Béla valóban okos, derék fiu volt. Épen olyan jókedvűen köszönt be az egyszerű kis házba, mint hajdan a fényes palotába. Nagyon örült kis szobácskájának, melyet a mama és Irmácska ügyesen rendeztek be számára, dicsérte a jó öreg Klára főztjét, mintha legalább is valami híres francia főztje volna, beszélt vig tréfákat diák-életéből s ki nem fogytak a nevetésből. Egyszer azonban Irmácska így szólt hozzá:

— De ugy-e, mégis csak szebb volt hajdan, mikor még olyan fényes nagy lakásunk volt. Szerencse, hogy most nem is igen jönnek hozzánk vendégek. Mióta itt lakunk, nem voltam egyetlen egynél sem régi barátnőim közül, nem akarom, hogy ők ide jöjjenek... azt sem tudnám, hová ültessem le őket.

— Persze, nincsen annyi vendégszoba, de hát a jó emberek kis helyen is elférnek, felelt Béla jókedvűen. Én bizony már fölkerestem régi pajtásaimat s meg is ígérték, hogy meglátogatnak. A ki igazi jó barátom volt, itt is csak ugy szeret.

— Igen, de mit mondanak majd kicsike szobádhöz?

— Azt, hogy nagyon kedves kis szobácska.

Elég az hozzá, Béla semmikép sem akart szerencsétlen lenni és szegyelni szerény sorsukat. Az apa is fölvidult, a mamát az öröm szinte egészségesebbé tette, a kis Gusztika pedig ott lovagolt bátyja térdén, vállain s most már békét hagyott Irmácskának, úgy hogy a leánya jobban ráért a maga dolgaira.

Egy napon, amint a gyermekek a folyosón járkáltak, Bélának szemébe ötlött kis testvére kocsikája.

— Ni ni! Talán összetört a kis koci? Ugy látom, már rég nem használták, egészen belepte a por.

Gusztika, kedves kocsikája láttára szomoruan mondá:

— A koci jó... de nem akarnak kivinni benne.

— Persze, mert nem érünk rá, szólt Irmácska gyorsan.

— No's, én ráérek. Mindjárt ki is viszem a kis vitézt. Emlékszem, mindig nagy öröme telt benne. Hozzuk rendbe a kocsit!

— Hogyan? kérdé Irmácska meglepetve. Te magad akarnád kocsikáztatni a kis fiut?

— Miért ne? Nagy multságunk lesz. Eljössz te is, ugy-e?

— Oh nem, én nem mehetek... nagyon sok dolgom van még.

— Jól van, hát majd eljöhetsz máskor.

Néhány percz mulva Béla a kis Gusztikával már messze járt, Irmácska pedig ilyenformát gondolt:

— Én is megpróbáltam egyszer . . . tudom, Béla sem teszi többé, ha tapasztalni fogja, milyen szegyenítő dolog ez.

De nem csekély meglepetésére Béla és Gusztika a legvidámabb kedvben tértek haza, a kicsike nagy örömmel csacsogta el, mit mindent látott, a sétatéren kívül játszott s előre örültek a holnap kirándulásnak. Béla észrevette Irmácska csodálkozását s a mama aztán titokban elmondta, hogy Irmácska mért irtózik annyira az efféléktől.

Béla mosolygott, de nem szólt semmit. Másnap azonban megint hívta Irmácskát, hogy kísérje el őket. A kis leány, szabódott, de Béla nem tágitott.

— Hiszen neked nem kell a kocsikát tolnod, csak mellettünk sétálsz.

A dolog nagyon nem volt kedvére Irmácskának, de nem tudott kibuvót találni, mert azt csak nem mondhatta, hogy szégyel testvérbátyja mellett sétálni. Szótlanul, kedvetlenül indult meg tehát velök. Béla pedig vigan beszélgetett az egész uton. Végre eljutottak a sétatér kapujához.

— Csak nem akarsz oda bemenni? kérdé Irmácska ijedten.

— Hogyne? De bizony bemegyünk.

— Igen, de ott sokan vannak ismerőseink is . . .

— Persze hogy vannak s annál jobb, legalább mi is elcseveghetünk kissé, míg Gusztika a maga kis pajtásaival játszik.

— Igen . . . de hát . . . a kocsi . . . csak nem fogod ott is tolni a kocsit . . . azok előtt, a kik ismernek . . .

— Ugyan miért ne? Csak nem hiszed, hogy szégyelném? Az emberek nagyobb

része itt nem ismer, azokkal tehát nem törődünk. A kik ismernek, azok jól tudják, hogy a magunk hibája nélkül lettünk szegények. Már most a kik gögös emberek, azok ugysem állnak velünk szóba s ezekkel nincs mért törödnünk; a kik pedig jóra való emberek, azok azt fogják mondani: »Ni, Béla kocsikáztatja a kis Gusztikát. Derék fiu, szereti testvérét.« Azt is hallhatták, hogy tudok ám én egyebet is, hogy legjobb tanuló vagyok az iskolában s leszek majd olyan ember, mint akárki. Azért a kinek esze van, nem fog gunyolni, ha pedig esztelen emberek gunyolnak, azzal nem törődöm.

Ez a biztatás nem nyugtatta volna meg Irmácskát; hanem megnyugtatta az, hogy Béla csakugyan egészen nyugodtan tolta végig a kis kocsit a sétatéren s árnyékos helyen megállva, kiemelte Gusztikát, ki csakhamar talált magához való kis pajtásokra. Bélának is akadt több ismerőse, kikkel csakhamar kedélyesen elbeszélgetett. És Irmácska látta, hogy Bélát csakugyan nem csufolják. Ő maga említette meg, hogy kihozta testvérkéjét, de aztán senki sem gondolt többé erre. Jöttek aztán ismerős leánykák is mamájokkal s Irmácska egyszerre csak azon vette észre magát, hogy maga is vigan beszélget. Mikor pedig végre ismét beültették Gusztikát a kocsikába, s megindultak vele hazafelé, néhány ismerősük még el is kísérte őket s felváltva mulatságból kocsikáztatták a kis fiut egészen hazáig.

Otthon Irmácska maga mondta el a mamának, mi történt.

— Oh, mamácskám, most már látom, milyen esztelen voltam. Annak akartam

látszani, ami már nem vagyok s szégyeltem, hogy az emberek tudják, hogy szegény vagyok, pedig azt mégis tudják. Hiuságom és büszkeségem esztelenség volt, többé nem is leszek olyan. Bélától megtanultam, hogy szerény sorsban is tisztelhetik az embert azok, akik nemes keblűek és jó szívűek. Ezentul magam fogom kocsikáztatni Gusztikát.

A mama megcsókolta a jó leánykát, ki aztán tapasztalta, hogy semmi kára sem volt benne, ha az emberek látták is, hogy dolgozik. Nem igen hosszú idő múlva a család dolga ismét jobbra fordult, de Irmácska nem felejtette el, amit szegény-ségök idején tanult s iparkodó, dolgozó leányka maradt, a ki arra volt büszke, ha dolgozni látták.

ÉBRESZTÉS.

Szerena. Mi a szösz! . .

Abigél, már értem jössz?

Itt a nádas hűvös peremén

Jóízűen szenderegtem én.

*Fölém hajlott ingó-bíngó
Lágyan ringó
Nád és káka,
Elszálltam álomk honába,
Voltam kékszárnyu pillangó,
Repülő virágszál voltam.
Ide-oda elhajoltam —
Liljomot, rózsát csókoltam ;
S épen kedvem jött rászállnom.
Szegény kacsavirágra is —
A midőn te, édes hamis
Rosz Abigél
Fölbresztél,
S szerte foszlott édes álmom!*

*Abigél. Sose búsulj, Szerenám ;
Ha kell, folytadhatod ám
Kék pillangó-álmodat
Bokor fölött és alatt.
Hisz még bőven nyílik a
Tövében az ibolya
S vadrózsa is kifakadt.
Mint a lepke
Ide-oda elrepkedve
Csókolunk virágokat.
Ébredj hát, kis szöszke,
Repülj velem, jöszte!*

FIUME.

(Képpel a 392—393. lapokon.)

SOK BAJ és viszontagság után jutott el Robinzon Friczike oda, a hol közületek, kis olvasóim, alkalmasint még kevesen jártak : Fiumébe, a magyar kikötővárosba. De nem hiszem, hogy a ki elolvasta Friczike kalandjait, kedvet kapjon az ő példájának követésére abban a módban, a mint ő neki indult, hogy bátor tengerész legyen, a milyen a derék Fregát bácsi volt ; belátta Friczike maga is, hogy gyermekésszel nem lehet ilyen nagy dologba

belefogni. De már abban igaza volt, hogy később szülei beleegyezésével annak rendje szerint tanulta a tengerészeti iskolában s szorgalommal, kitartással derék tengerész lett belőle. Eddig még nem igen sok magyar fiú vállalkozott erre, de majd lesznek, a kik követik a Friczike példáját, csak hogy persze okosabban fognak hozzá s nem olyan tilos és keserves módon jutnak el Fiumébe.

Mert a ki tengerész akar lenni, annak csakugyan el kell menni Fiumébe, ami könnyebben is lehetséges, mint a hogy Friczike oda jutott. Hazánk szép fővárosától, Budapesttől vasut vezet egészen a tengerpartig, Fiuméig s mióta a vasut elkészült, sokan utaznak is oda nemcsak olyanok, akiknek dolguk van, hanem olyanok is, kik látni akarják a tengert és a magyar kikötő várost.

A térképen az Ádriai tengernek északkeleti csúcsában egy hosszasan benyuló öböl végén találjuk

meg Fiume városát. Ez az egyetlen igazi magyar nagyobb kikötő város és ép ezért nagyon fontos hely, mert ide jönnek a nagy tengeri hajók a világ minden részéből, mindenféle portékával megrakodva és viszont innen indulnak ki különböző árukkal, messze idegen országok kikötői felé. A parton nagy a sürgés-forgás, mikor a tömérdek portékát ki- és berakják a hajósók s évről évre több-több hajó jön és megy, Fiume mind nagyobb vá-

rossá lesz, mert most a vasut által már nem esik olyan messzire az országtól.

Fiume persze most is csak ott fekszik, a hol hajdan, de mert nagy hegységeken keresztül kellett utazni odáig, még pedig napokig, hát bizony régebben csak kevesen jutottak el oda közülünk, kik itt az ország belsejében élünk. De most már kiépült a vasut s ezen pár óra alatt odaérhetünk s gyönyörködhetünk hazánk szép tengerében és kikötővárosában. Magas, sziklás hegység tövében, szorosan a tenger partján terül el Fiume s gyönyörű

látványt nyújt akár a tengerről, akár a hegyről tekintve. Éghajlata nagyon enyhe, úgy hogy ott a kemény telet is csak alig érzik meg s szabadon nőnek olyan növények, melyeket mi csak melegházakban láthatunk. Ezért télire sok beteg oda is költözik s a környéken levő szép világban tölti a hideg évszakot.

A városban sok szép épület látható s a legnagyobbak egyike a

tengerészeti akadémia, hol csak azok az ifjak tanulnak, kik tengerészek akarnak lenni. Van köztük most már több magyar fiú is és évről évre több lesz, kik aztán, befejezve tanulmányaikat, mint tengerésztisztek, hajóskapitányok bejárják a tengeret, messze országokat, szevezve a vizen is tiszteletet a magyar névnek.

Fiume lakosai naggyobbára olaszok, azaz olaszul beszélnek, de azért jó magyarok s szeretik Magyarországot, mely hazá-

MI ÚJSÁG? (Lásd a 398. lapon.)

jok és szeretnek minket magyarokat, kik szintén szeretjük őket. A gyermekek Fiumében szorgalmasan tanulnak is magyarul s lakik ott sok magyar család is. A lakosok részint kereskedők, részint hajósok és iparosok, a szegényebb sorsuak közt pedig sok a halász, mert a fiumei tengeröbölben igen sok a jobbnál jobb hal, melyért a halászok szép pénzecskét kapnak.

Mi ujság?

(Képpel a 397. lapon.)

— *Mi az ujság, Zsenike?*

— *Ó, ugy szólván, semmi se!*

Ismered a bőbítást?

Tegnap megtojtt egy tojást . . .

S Kriknek — azt is ösmered? —

Ma reggel hat kölyke lett.

S Muki, a te öcsikéd,

Nem tudta jól a leczkét.

S azt meséli egy távirat

Hogy az apró libáidat

— Szived akár hogy bánja —

Elvitte egy csuf kánya.

KISCI RABLÓK AZ ÁLLATVILÁGBAN.

(Képpel a czimlapon.)

ALIG egy-két napja, hogy Tinike nem volt ott kedvencz helyén, a kerti padnál s mikor minap megint arra sétált, bizony majd megijedt, sőt az igazat megvallva, valósággal meg is ijedt. Hogy is ne, mikor egy nagy pókhálót pillantott meg s annak közepén egy rettentő nagy pókot. (Lásd a képet a czimlapon.) Tulajdonképen az a pók nem is volt olyan nagy, sőt biz' az kicsike volt; de Tinike mégis elszaladt volna, ha épen akkor oda nem jő Gazsi bácsi s észre nem veszi a bohó kis leány ijedezését.

— Ettől a pókocskától ijedtél meg, ugy-e? kérdé. Lásd, pedig ez jeles állat

és érdekes, csak figyelemmel kell szemlélni. A milyen megvetett, lenézett teremtés a pók, ép olyan bámulatra méltó, hogy e csöppecske teremtés milyen ügyességet fejt ki. A természet arra utalta, hogy zsákmányból éljen, más aprócska lényeket, különösen legyeket fogjon meg; valósággal piczike rabló. Igen ám, de nem tud röpködni, nincs szárnya, ugrani sem tud, tehát olyan lakást készít magának, melyben egyttal foglyul ejti a zsákmányt. Ezért szövi hálóját.

A legegyszerűbb pókháló is, ha jól megtekintjük, meglepően szép. Olyan rendezen, szabályosan van szöve, mintha valami szép rajzminta szerint készült volna. És mivel szövi? Csupán lábaival. Testében van egy kis nedvgümő, melyből nyúlós szálát tud eresztetni; ha például magasból akar lebecsátkozni a földre, fönt a szálát odaragasztja s aztán ereszkedik le, lábaival fonva a szálát; ha vissza akar jutni, ismét lábaival szedi fel a szálát. Mikor hálót szö, épen így cselekszik. Először a hosszú keresztzálakat ereszti ki s fent is, lent is odaragasztja; azután keresztül szövögeti szép rendben. Az emberi erőhöz képest a pókháló szála persze roppant gyöngék, de a kicsi legyeecske nem bírja keresztül szakítani. És ha nagyító üveggel nézzük a pókháló szálát, bámulva látjuk, bármily vékony is az, mégis még több, csodás finomságu szálacskákból van sodorva; épen mint a zsinór czérnaszálakból. Egy-egy nagyobb darázs vagy dongó, ha a hálóra vetődött, vergődésében egyes részeit összetépi; de a pók azután nagy gonddal ismét szépen kijavítja. A hálóra esett prédát a pók agyonmarja s fogai elég élesek. Az, hogy a pók mérges volna, csak afféle babona. Hanem sok az olyan pók, mely érzékenyen tud csipni.

Van egy másik piczike rabló a rovarvilágban, mely szintén nagyon furfangosan tesz szert prédára. Ez a hangyaleső. E kicsike rovar különösen a hangyapiece-

csenyét szereti s ravaszul ejti módját, hogy hozzá jusson. Ha neki menne a hangyabolynak, megjárna, a bátor hangyák agyonmárnák; ő tehát nem azt teszi, hanem a hangyaboly közelében tölcser-alaku lyukat ás a földben s annak fenekén meghuzódik. A hangyák, mindig szorgalmas munkával levén elfoglalva, ide oda sietnek s a kis gödröt észre nem véve,

bele esnek, a mi nem volna különben baj, mert akárhonnán is ki tudnak kapaszkodni. De az álnok kis rabló lesben áll s a mint a hangya lefelé esik, a kis gonosz már várja, éles csápjával megfogja, fölnyársalja és mielőbb a szegény hangyácska tuduá, mi történik vele, már vége van, ellensége megölte.

A »KIS LAP« XXII. köt. 22-dik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

„Atlanti óceán.“

Helyesen fejtették meg: Szikszay Erzsike, Molecz Béla, Fligl József, Holitscher Pál, Kánitz Géza és Arthur, Spitzer Paula és Alice, Kraus Irén, Freund Ilka, Stain Rikhard, Strasser Jakab, Ruzs Adolf, Schöpkes Olga, Uprimny Gizella és Ernesztina, Weisz Miksa és Elemér, Sebastiani Izabella, Csukássy Jenő, Zuber Ferencz, Lázár Nellike, Weisz Mariska, Klára és Gyula, Horváth Elemér, Dobó Katicza, Goldstein Róza, Lamos Elemér, Poldini Emma és Lujza, Guttmann Vilma, Szász Kálmán, Pintér Rézike és Ferencz, Baumgarten Gizella, Ignác és Berta, Kohn Miksa és Mór, Hajdufy Erzsike, Szűsz Iluska és Ernő, Weidinger Rózsa, Engel Simon, Bankos Irénke, Kohn Gyula, Kánitz I. (egészen ird ki nevedet F. b.), Lázár Ilonka, Fischbein Jenő és Pista, Szarvas Mihály és György, Strausz Margit és Kornélia, Kovács Lujza, Obetkó Anna, Baka Marcsa és Julcsa, Kiss Károly, Herrich Melanie, Radocza Hanna, Deutsch Emil, Magyarai Kornél, Eisinger Géza, Steinberger Pali, Roth Ida, Szarvas Paula és

Irma, Adler Malvina és Regina, Spitzer Hugó, Szöllösy Piroška és Olga, Kertész Nándor, Tódor és Róbert, Fischer Aranka, Kállay Béla, Abonyi Viktor, Popper Leó, Szerencsi Ede és Károly, Vald Ármin, Kussy Erzsébet, Eisenberger Klára és Olga, Képes Emil, Schmidl Margit és Miklós, Kolmann Gyula, Berzsenyi Juliska, Schuber Arthur (nevedet tisztán ird ki F. b.), Strassburger Malvina, Berger Teréz és Lilla, Freund Imre, Bettlheim Ödön, Salamon Károly, Beszedits Ilonka, Liptay Sarolta, Pisztóry Irén és Zoltán, Deutsch Samu, Lindenbaum Ilona, Dezsőffy Mariska, Salamon Izidor, Rosenfeld Vilma, Marzsó Gyula, Mandl Marianna, Tari Janka, Rosenfeld Margit, Löffelmann Irén, Grünstein Ilona, Kohner Alfréd és Jenő, Oberrecht Margit, Graus Aladár és Róbert, Strassburger Regina, Strasser Valeria, Massanek Gábor, Heidberg Etel és Sándor, Mokry Imre, Tarnai Albert, Moskovitz Jenő és Villi, Erneyi Anna, Frank Hugó, Korbuly Imre, Spitzer Kornélia, Groszmann Róza, Vértessy Géza, Szénágy Ilonka, Lövinger Fánika, Balogh Dani, Königstein Lajos, Vass Imre, Hoffmann Sándor, Widder Andor, Kelecsényi Feri, Deutschmann Sándor, Kuhinka Jolán és Karka (kinek az írása? F. b.), Szabó Ilonka, Zachar Kálmán, Rajnai Béla, Stokowski Ella, Szentirmay Béla, Fabritzky Emma és Irén, Seefehlner Margit és Egon, Stauber József, Szabadszállási leányiskola növendékei, Ujházy László, Szikszay Ferencz, Freund Imre, Deutsch Győző és László, Lövinger Laura és Rudolf, Omaszta Szilárdka, Fischer Jolán és Ilona, Tisch Laura és Nella.

Jótekonyság.

A szegény gyermek-kórház javára adakoztak még:

Chotvács Szilveszter 50 kr. — Bohus Elma 1 frt. — Bohus Margit 1 frt. — Kovács Izménke gyűjtése 2 frt. 32 kr. *) (Egyesen adakoztak: Grós Pepi, Arnold és Janka 30 krt; Kohn Kati, Dezső, Péter és Gizella 46 krt; Pollák Szerena és Regina 37 krt; Schwartz Miksa 1 krt; Steiner Sándor 3 krt; Hellebrandt Gyula 10 krt.; Kunstädter Kati 6 krt; Kovács Izménke 1 frt.) — A már eddig kimutatott 615 frt 4 krral együtt összesen 619 frt. 86 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis alakozókon.

Forgó bácsi.

*) Megjegyzem, hogy ez összegek összege nem 2 frt. 32 kr, hanem 2 frt. 33 kr. F. b.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez!

TÉLRE megjön a nyár, kötet elejére a kötet vége s mire e hó lejár, együtt lesz a „*Kis Lap*“ huszonkettedik kötetének mind a huszonhat száma. Talán joggal mondhatom, hogy elbeszélések, mesék költemények, hasznos tudnivalók szép bokkrétája van együtt benne s örömet, tanulságot nyújtott nektek, mint nyújtottak az előbbieket és fognak nyújtani az ezután következők.

Az új félévvel indul meg a „*Kis Lap*“ újabb, immár *huszonharmadik* kötetének kis olvasóimnak a „*Kis Lap*“ sokkal régebbi jó barátjok és mulattatójuk, hogysen hosszant kellene magyaráznom, mi lesz az új kötet tartalma. Rajta leszek, hogy méltó folytatása legyen az eddigieknek s gondoskodtam, hogy szövegben és rajzokban mentül érdekesebb és tartalmasabb legyen. Elbeszélések, mesék, ugyszintén művészi rajzok hosszú sora már készen várja a közlést s az első számban

„Az arany óra“

címmel **hosszabb elbeszélés** indul meg, mely mindvégig a legváltozatosabb, legérdekesebb eseményeken vezet keresztül s hiszem, nagy mértékben meg fogja nyerni kis olvasóim tetszését. Szintén az első számban kezdődik

„Ki mint vet, úgy arat“

címmel egy **szindarab**, mely arra van számítva, hogy ügyes gyermekek eljátszák s mulatságos órákat szerezzenek vele maguknak is, a nézőknek is.

Kisebb beszélek, mesék, költemények, természetrajzi csevegések, ismeretterjesztő cikkek, mint eddig, úgy ezután is minden számban lesznek, művészi rajzok kiseretében; rejtvényeket, találós meséket és feladványokat is mindig találnak majd, a kik szeretik kissé törni a fejüket; Forgó bácsi postája pedig jövőre is fenn fogja tartani a bizalmas, szoros összeköttetést minden kis olvasójával.

Tehát a viszontlátásig szívből üdvözlő hivatok

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „*Kis Lap*“ érdemes előfizetőit, szíveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „*Kis Lap*“ előfizetési ára:

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.

Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.

Az előfizetések, melyeknek elküldésére legegyszerűbb a postai utalványok használata, a „*Kis Lap*“ kiadóhivatalához, (Budapest, Ferencziek tere, Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi.** Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Budapest, 1882. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.